

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ 4/2549

วันพฤหัสบดีที่ 31 สิงหาคม 2549 เวลา 14.00 น.

ณ ห้องประชุมสีปพนนท์ เกตุทัต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการที่มาประชุม

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน
2. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
3. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
4. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
6. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นายสุเมธ แย้มมนุญ รองเลขาธิการฯ แทน)	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายทรงสวัสดิ์ ทิพย์คงคา รองเลขาธิการฯ แทน)	กรรมการ
8. เลขาธิการคุรุสภา	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา	กรรมการ
10. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายไพศาล พฤตนิพนธ์ รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
11. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวสุจินดา โชติพานิช รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
12. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายบุญสนอง บุญมี ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
13. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสาวชะไม สวงนพันธ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
14. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (นายสมพงษ์ ชาตะวิถี อธิการบดีสถาบันการพลศึกษา แทน)	กรรมการ

15. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายสมนึก พิมลเสถียร รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทน)		กรรมการ
16. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายวรพัฒน์ ทิวถนอม ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง แทน)		กรรมการ
17. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางยุพิน รอดป้อง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว. แทน)		กรรมการ
18. นางสาวจันทร์เพ็ญ	แก้วเชียงใหม่	กรรมการ
19. นายมานะ	สุดสงวน	กรรมการ
20. นายอนุชากร	มาศจมาดล	กรรมการ
21. นายประเวศ	พุ่มพวง	กรรมการ
22. นายธนา	เบญจาทิกุล	กรรมการ
23. นายวิทธยา	บริบูรณ์ทรัพย์	กรรมการ
24. นายวินัย	ระมะอุน	กรรมการ
25. นายพงษ์	दनานนท์	กรรมการ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา	ปิยะอัจฉริยะ	กรรมการ
27. ศาสตราจารย์สุนน	อมรวีวัฒน์	กรรมการ
28. ศาสตราจารย์ทักษิณา	สวนานนท์	กรรมการ
29. นางพริ้มพราย	สุพโปฏก	กรรมการ
30. นายอำพล	จินดาวัฒน์	กรรมการ
31. นางมลิวลัย	ธรรมแสง	กรรมการ
32. นายทองอยู่	แก้วไทรสะอาด	กรรมการ
33. ศาสตราจารย์วิจิตร	ศรีสอ้าน	กรรมการ
34. นายสุวัฒน์	เงินฉ่ำ	กรรมการ
35. นายวิศิษฐ์	ศรีวิชัยรัตน์	กรรมการ
36. นายพิสิฐ	เจริญวงศ์	กรรมการ
37. นายสมชัย	วุฒธิปรีชา	กรรมการ
38. นายเกรียงศักดิ์	เจริญวงศ์ศักดิ์	กรรมการ
39. รองศาสตราจารย์วิริยะ	นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
40. ศาสตราจารย์ยงยุทธ	ยุทธวงศ์	กรรมการ
41. นายพิสิษฐ์	ณ พัทลุง	กรรมการ
42. นายพารณ	อิศรเสนา ณ อยุธยา	กรรมการ

43. นายมานิจ	สุขสมจิตร	กรรมการ
44. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	กรรมการ
45. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	กรรมการ
46. นางจรวายพร	ธรณินทร์	กรรมการ
47. เลขธิการสภาการศึกษา		กรรมการและเลขานุการ
48. รองเลขธิการสภาการศึกษา (นางสิริพร บุญญานันต์)		ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม

1. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต)		ปฏิบัติศาสนกิจ
2. พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ฑมเมสโก)		ปฏิบัติศาสนกิจ
3. พระราชครูวามเทพมุนี		ปฏิบัติศาสนกิจ
4. รองศาสตราจารย์ชนะ	กสิภาร์	ติตราชการ
5. ศาสตราจารย์วิรุณ	ตั้งเจริญ	ติตราชการ
6. นายวีระชัย	วรรณีกกุล	ติตราชการ
7. นายมหนู	อรดีดลเชษฐ	ติตราชการ
8. นายสุทธินันท์	ปรัชญพฤทธิ	ติตราชการ
9. นายนิพนธ์	สุรพงษ์รักเจริญ	ติตราชการ
10. ศาสตราจารย์ชัยอนันต์	สมุทวณิช	ติตราชการ
11. นายกฤษณพงศ์	กีรติกร	ติตราชการ
12. นายวิทยา	มานะวาณิชเจริญ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
2. นางสาวกุลวิตรา ภังคานนท์	นักวิชาการศึกษา 8 ว. สำนักงานรัฐมนตรี ศษ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. นางรุ่งเรือง	สุชาภิรมย์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
2. นางนิรมล	กิตติวิบูลย์	รท.ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
3. นางสาวสุทธาสินี	วัชรบูล	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้
4. นางสุทธศรี	วงษ์สมาน	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
5. นางสุรางค์	โพธิ์พฤษภาวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลกรจัดการศึกษา
6. นางสาวจิรพรรณ	ปุกเกษม	ผู้อำนวยการสำนักอำนาจการ
7. นายนพพร	สุวรรณรุจิ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
8. นางสาววัฒนา	อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
9. นางเกื้อกุล	ซังใจ	นักวิชาการศึกษา 8ว.
10. นางทิพย์สุดา	สุเมธเสนีย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
11. นางเพ็ญพรรณ	จิตตะเสนีย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
12. นายวีระ	พลอยครบุรี	นักวิชาการศึกษา 8ว.
13. นางสุชาดา	ไชยรัตน์	นักวิชาการศึกษา 8ว.

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2549

กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานการประชุมครั้งที่ 3/2549 ให้กรรมการทุกท่านพิจารณารับรองแล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไข และฝ่ายเลขานุการได้ปรับแก้เรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2549 โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3.1 เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ผู้ช่วยเลขานุการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) รายงานที่ประชุมว่า (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจาก

ขณะนี้มืองค์กรทางสังคมหลายแห่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว โดยที่ยังไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการได้รับเงินอุดหนุนและการลดหย่อนหรือยกเว้นทางภาษีจากรัฐ และการนำเสนอครั้งนี้ขอให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาภูมิพหุวิทยาการศึกษา สกศ. (นายนพพร สุวรรณรุจิ) เป็นผู้นำเสนอสาระสำคัญของ (ร่าง) ข้อเสนอฯ ต่อที่ประชุม

นายนพพร สุวรรณรุจิ รายงานที่ประชุมถึงสาระสำคัญของ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ว่าสืบเนื่องจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 12 ว่า ให้บุคคล ครอบครัวยุติธรรมชน องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพ สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา และสถาบันทางสังคมอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรา 14 กำหนดให้ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังนี้ 1) ได้รับการสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 2) ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ให้ได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา

จากการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ 3/2549 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2549 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้นำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์กรทางสังคมต่าง ๆ ในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้เสนอต่อที่ประชุม และที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการสภาการศึกษาหารือกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร. รุ่ง แก้วแดง) เรื่องการสร้างกลไกประสานการดำเนินงาน ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการหารือกับรมช.ศธ. แล้ว รมช.ศธ. ขอให้เร่งดำเนินการเรื่องเงินอุดหนุนและการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีให้ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งขณะนี้ได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงแล้ว 3 ฉบับคือกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาโดยครอบครัว กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาโดยสถานประกอบการและกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาโดยสถาบันพระพุทธศาสนา และอยู่ในระหว่างการพิจารณา 3 ฉบับคือร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาขององค์กรชุมชนและองค์กรเอกชน อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับที่ 2 คือร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล และร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการจัด

การศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรวิชาชีพ ซึ่ง 2 ฉบับหลังนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการประกาศใช้กฎกระทรวงไปแล้ว 3 ฉบับ ผลการดำเนินงานปรากฏว่าขณะนี้มีการจัดการศึกษาโดยครอบครัว 33 แห่ง มีผู้เรียน 42 คน สถานประกอบการจดทะเบียนแล้ว 4 แห่ง ผู้เรียน 142 คน และสถาบันพระพุทธศาสนา 10,843 แห่ง มีผู้เรียน 1,135,000 รูปและคน โดยปัจจุบันรัฐได้ให้การอุดหนุนเพียงแห่งเดียวคือการจัดการศึกษาของสถาบันพระพุทธศาสนา

ด้านการดำเนินการเรื่องเงินอุดหนุน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำโครงการนำร่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยสถานประกอบการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาซึ่งแต่งตั้งโดยเลขาธิการสภาการศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานปรมาณ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการพัฒนานโยบายได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องของการจัดสรรเงินอุดหนุนตามเจตนารมณ์ของพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แล้ว ได้เสนอความเห็นไว้ในระยะแรกควรจะได้มีการจัดสรรเงินอุดหนุน ดังนี้ 1) ให้ครอบครัว องค์กรเอกชนและองค์กรชุมชน ในอัตราเดียวกันกับที่รัฐจัดสรรให้กับโรงเรียนเอกชน 2) สถานประกอบการควรได้รับจัดสรรในอัตราครึ่งหนึ่งของเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้กับโรงเรียนเอกชน เพราะสถานประกอบการจะได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาให้กับลูกจ้างด้วย

ทั้งนี้ อัตราเงินอุดหนุนที่รัฐจัดให้กับสถานศึกษาเอกชนในปัจจุบันประเภทสามัญศึกษา ดังนี้ ประถมศึกษา 4,960 บาท/คน/ปี ม.ต้น 6,625 บาท/คน/ปี ม.ปลาย 7,525 บาท/คน/ปี ประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.) แบ่งเป็นช่างอุตสาหกรรม 9,465 บาท/คน/ปี พาณิชยกรรม 7,865 บาท/คน/ปี ศิลปหัตถกรรม 9,756 บาท/คน/ปี เกษตรกรรม 8,965 บาท/คน/ปี คหกรรม 8,765 บาท/คน/ปี ประมง 8,965 บาท/คน/ปี อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 7,865 บาท/คน/ปี อุตสาหกรรมสิ่งทอ 9,465 บาท/คน/ปี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้นำมติของคณะกรรมการพัฒนานโยบายไปประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และจากผลการประชุมที่ประชุม เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการพัฒนานโยบายที่ได้นำเสนอ เพราะเห็นว่าเป็นสิทธิตามกฎหมาย ประกอบกับมีครอบครัว สถานประกอบการได้เข้ามาจัด

การศึกษาแล้ว ดังนั้นควรได้รับสิทธิประโยชน์ด้านเงินอุดหนุนตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยข้อเสนอแบ่งเป็น 2 มาตรการ ดังนี้

1) มาตรการระยะเร่งด่วน เสนอให้ครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรชุมชน และองค์กรเอกชน ที่จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ได้รับเงินอุดหนุนตามมติของคณะกรรมการพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษา

2) มาตรการระยะต่อไป เมื่อมีข้อมูลเกี่ยวกับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ครบถ้วนแล้ว ควรจะได้มีการพิจารณาทบทวนอัตราเงินอุดหนุนที่รัฐควรจัดสรรให้ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ให้เหมาะสมต่อไป

สำหรับข้อเสนอการลดหย่อนและยกเว้นภาษี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอข้อเสนอเพื่อพิจารณาให้สภาการศึกษาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) ข้อเสนอการลดหย่อนและยกเว้นภาษีเพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอคณะรัฐมนตรี มีมติให้กระทรวงการคลังนำเสนอไปแก้ไขกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 มาตรการ ดังนี้

1) มาตรการระยะเร่งด่วน ในระยะแรก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอให้มีการลดหย่อนและยกเว้นภาษีแก่ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ในแนวทางเดียวกับที่รัฐให้การสนับสนุนการศึกษาเอกชน ได้แก่ (1) หักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับการส่งบุตรเข้าเรียนในศูนย์การเรียน (2) หักลดหย่อนภาษีเงินได้ สำหรับการบริจาคเงินให้กับศูนย์การเรียน (3) ยกเว้นภาษีเงินได้จากการจัดการศึกษาแก่ผู้จัดการศึกษา (4) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าที่นำเข้าเพื่อการศึกษา (5) ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้กับบุคคล หรือนิติบุคคล สำหรับค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้กับผู้จัดการศึกษา นอกจากนี้ในอนาคตเมื่อรัฐให้การลดหย่อนและยกเว้นภาษีให้การการศึกษาของเอกชนเพิ่มประการใดก็ให้ครอบคลุมถึงผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ด้วย

2) มาตรการระยะต่อไป เมื่อการดำเนินงานโครงการวิจัยการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรมีการนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงมาตรการลดหย่อนและ

ยกเว้นภาษีให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ต่อไป

การพิจารณา

นายอมเรศ ศิลาอ่อน มีความเห็นว่าควรสนับสนุน (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เนื่องจากเป็นแนวคิดใหม่สำหรับเงินอุดหนุนการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันเป็นการอุดหนุนตรงเฉพาะผู้เรียนในระบบการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้แนวคิดหรือวิธีการเกี่ยวกับระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว ควรมีวิธีการเกี่ยวกับการผลิตปิโตรเคมีคัลคือ ต้องมีตัวกระตุ้นหรือตัวเร่งปฏิกิริยา (catalyst) เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์หรือผลการดำเนินงานมากเป็นสิบหรือยี่สิบเท่าของการลงทุน เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมาพบว่าการอุดหนุนด้วยวิธีการเดิม ไม่สามารถทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนั้น ควรมีวิธีการวัดผลเพื่อตรวจสอบว่าจำนวนเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการจัดการศึกษาอย่างไร

นอกจากนั้น ยังมีความเห็นว่าสภาพการศึกษา ควรมีหน้าที่เสนอแนะวิธีการใหม่ๆ ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับผู้เรียนทุกคน เพื่อชิงงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงวิธีการกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนรับผิดชอบด้านงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแข่งขันตามโลกได้ทัน

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ แสดงความคิดเห็นว่า โดยหลักการเห็นด้วยกับ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนฯ ดังกล่าว แต่ข้อเสนอของการลดหย่อนและยกเว้นภาษี ไม่ชัดเจนว่าเป็นการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีจากค่าใช้จ่ายหรือจากผลกำไรของสถานประกอบการ เนื่องจากโดยหลักการ การที่สถานประกอบการจะลงทุนทางการศึกษา รัฐต้องสร้างแรงจูงใจที่เพียงพอ และควรใช้มาตรการในการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเช่นเดียวกับการให้สถานประกอบการสามารถทำการวิจัยและพัฒนาซึ่งสามารถลดหย่อนภาษีได้ร้อยละ 200 เพราะการวิจัยและพัฒนาการศึกษาถือเป็นเรื่องที่มีความคล้ายคลึงกัน

นอกจากนั้น ไม่ควรกำหนดให้มีมาตรการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น ควรจะให้มีการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับสถานประกอบการที่ได้ทำการพัฒนาฝีมือแรงงานหรือการฝึกอบรมทางด้านอาชีพ

ให้กับแรงงานด้วย เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มผลิตภาพของแรงงานในอนาคต แม้ว่าจะมีระบุไว้ในข้อเสนอฯ แล้ว แต่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

นายสมชัย วุฑฒิปรีชา มีความเห็นว่าในหลักการเห็นด้วยกับ (ร่าง) ข้อเสนอฯ ดังกล่าว แต่เห็นว่าขณะนี้เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่ใช่ปัญหาสำคัญที่สุด เพราะยังมีครอบครัวจัดการศึกษาน้อยมาก มีผู้เรียนจำนวนประมาณ 40 คน และเห็นว่าฝ่ายเลขานุการควรนำเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนมาเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณา เช่น ปัญหาการศึกษาของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีความเห็นว่าเนื่องจากขณะนี้ในช่วงรัฐบาลรักษาการซึ่งมีช่วงเวลาที่ยังไม่แน่นอนในขณะนี้ ประธาน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ยังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร่งด่วนให้ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยของครูใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก

นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ เห็นด้วยกับ(ร่าง) ข้อเสนอฯ ดังกล่าวเช่นเดียวกัน แต่เห็นว่าควรจะมีกลไกการติดตามตรวจสอบ (monitoring) ที่มีกระบวนการมากกว่า การติดตามประเมินผล (evaluation) ทั้งนี้เพื่อสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงาน และสามารถนำมาปรับปรุงได้

รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ มีความเห็นว่าการจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เป็นการสร้างระบบทางเลือกทางการศึกษาเพื่อให้คนไทยมีทางเลือกที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กว้างขวางขึ้น เพื่อการนำไปสู่มิติใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามอุดมการณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นการมีระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีที่เป็นธรรมให้แก่ผู้จัดการศึกษารูปแบบศูนย์การเรียน โดยเฉพาะสถานประกอบการที่จัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียน จะทำให้สถานประกอบการให้ความสำคัญกับการพัฒนาฝีมือแรงงานและเป็นการยกระดับการศึกษาของแรงงานไทยให้สูงขึ้น และการที่สถานประกอบการจัดการศึกษาให้กับแรงงานในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถานประกอบการจึงควรมีสิทธิในการได้รับเงินอุดหนุนหรือได้รับประโยชน์ทางภาษี เพื่อไม่ต้องแบกรับภาระทางภาษี และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการจัดการศึกษาให้กับแรงงานมากขึ้น และเห็นว่าการที่สถานประกอบการจัดการศึกษาให้กับผู้ใช้แรงงานเอง เป็นวิธีการสนับสนุนที่มีผลดี

กว่าการบังคับให้ผู้จ้างแรงงานไปศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เพราะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาบุคลากรระดับแรงงาน ทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของสถานประกอบการแต่ละแห่งอีกด้วย และเมื่อจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว แรงงานสามารถศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรีได้

นอกจากนี้ การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีให้กับผู้จัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียน จะเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้ที่เสียเปรียบในสังคมที่ไม่มีโอกาสเข้าสู่การศึกษาในระบบโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้พิการระดับรุนแรง ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบโรงเรียนทั่วไปได้ เพราะการจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียน ผู้จัดสามารถจัดให้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ผู้พิการสามารถช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด และเป็นภาระแก่ครอบครัวน้อยที่สุด รวมทั้งการจัดการศึกษารูปแบบศูนย์การเรียนอาจจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน เห็นด้วยกับหลักการของ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีประเด็นที่เกี่ยวข้องและควรพิจารณา 2 ประการดังนี้

1) ในอนาคต (ร่าง) ข้อเสนอฯ ที่ระบุให้อุดหนุนค่าใช้จ่ายให้กับสถานประกอบการที่จัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนในอัตราครึ่งหนึ่งของโรงเรียนเอกชน ในทางปฏิบัติ จะจำแนกได้ยากกว่าเป็นการจัดการศึกษาประเภทใด เนื่องจากสถานประกอบการอาจจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนตามพ.ร.บ. สถานศึกษาเอกชน เพื่อมีสิทธิในการเลือกรับเงินอุดหนุนเต็มจำนวนได้ และปัจจุบันมีแนวโน้มของการจัดการศึกษาในรูปแบบการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้ออกไปกับการทำงาน ซึ่งสถานประกอบการเริ่มเข้ามาจัดการศึกษาให้กับแรงงานของตนเองเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการมากขึ้น

การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 เป็นลักษณะการให้เงินอุดหนุนขั้นพื้นฐานเพื่อให้เพียงพอที่จะขยายโอกาสทางการศึกษา (foundation grant) มากกว่าการพัฒนาคุณภาพ เป็นเพียงการกระตุ้นให้สถาบันสังคมอื่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นข้อเสนอจึงเป็นการเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในลักษณะที่รัฐสนับสนุนจำนวนหนึ่ง สถานประกอบการสนับสนุนอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อสามารถพัฒนา

ศักยภาพและกระจายโอกาสอย่างมีคุณภาพทั่วถึงมากกว่ารูปแบบเดิม และเป็นการกระตุ้นให้สถานประกอบการเข้ามาร่วมลงทุนมากขึ้น

2) ในอนาคตควรมีการปรับปรุงระบบการอุดหนุนใหม่ เพื่อกระจายโอกาสและพัฒนาคุณภาพด้วย เนื่องจากเงินอุดหนุนที่จัดให้เท่ากันทุกขนาดของโรงเรียนในปัจจุบันไม่สามารถแก้ปัญหาได้ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีชื่อเสียงและอยู่ในเมืองไม่ประสบปัญหา แต่โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยเงินอุดหนุนเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัววิธีใหม่ควรมีลักษณะเป็น matching grant โดยต้องมีฐานการคิด และคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ประกอบ เช่น ขนาดของโรงเรียน โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ในถิ่นทุรกันดาร ต้องได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น สำหรับขณะนี้ให้เร่งดำเนินการไปตามที่เสนอมาก่อน แต่ในระยะต่อไปต้องมีการทบทวนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ มีความเห็นว่าการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการที่ไม่ยุ่งยากและสะดวกต่อการทำงานของผู้จัดการศึกษามากขึ้น

นายวินัย สมะอุณ เห็นด้วยกับ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 โดยขอให้พิจารณารวมโรงเรียนปอเนาะไว้ในสถาบันศาสนาตามมาตรา 12 ใน (ร่าง) ข้อเสนอ ฯ ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้มีความเห็นว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นการศึกษาที่ไม่คิดแทนและไม่เปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เขาเป็น

นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 5 ประเด็น ดังนี้

1) การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ควรคำนึงถึงมิติทางคุณภาพด้วย เนื่องจากการอุดหนุนรายหัวในอัตราที่เท่ากัน จะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณได้ ดังนั้นการคิดวิธีการอุดหนุนต้องให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ในขณะที่เดียวกันต้องสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณด้วย

2) การอุดหนุนต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือกลุ่มคนจน คนด้อยโอกาสเป็นพิเศษ ดังนั้นการอุดหนุนต้องให้เหมาะสมกับประเภทของกลุ่มเหล่านี้ด้วย

3) ควรสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นๆ เข้ามาร่วมลงทุนทางการศึกษามากขึ้น

4) ควรมีมาตรการพิเศษสำหรับผู้เรียนที่มาจากครอบครัวจนมากและไม่สามารถจัดเข้ากับกลุ่มในข้อ 2 ได้ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับกลุ่มคนเหล่านี้มากขึ้น

5) การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวควรคำนึงถึงทั้งด้านอุปสงค์ (demand side) และด้านอุปทาน (supply side) ให้มีความเหมาะสมและมีผลการดำเนินงานที่สามารถติดตามประเมินผลและตรวจสอบได้

นายสุวัฒน์ เงินน้ำ ชี้แจงและมีข้อเสนอต่อที่ประชุมในฐาณะประธานอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา ดังนี้

1) (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องระยะเร่งด่วนเฉพาะหน้าแต่จะเป็นการกระตุ้นให้ภาคเอกชน และสถาบันทางสังคมอื่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะสถานประกอบการ เนื่องจากปัจจุบันเท่าที่ทราบกันดีว่ารัฐยังจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีได้ยังไม่ทั่วถึง แม้ว่าจะมีการศึกษานอกระบบเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานแล้วก็ตาม

ดังนั้น การที่สถานประกอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับบุคลากรของตนเอง จึงเป็นการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยในระยะยาวระบบการอุดหนุนดังกล่าวควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการที่ดีขึ้น

2) เรื่องการอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับกลุ่มพิเศษ เช่น คนจนหรือด้อยโอกาสนั้น ขณะนี้มี สกศ.อยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัยโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว และขณะนี้การศึกษาวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีการนำไปทดลองใช้กับสถานศึกษาในบางเขตพื้นที่แล้ว และเพื่อให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอในวันนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการนำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวมานำเสนอในการประชุมสภาการศึกษาครั้งหน้าด้วย

3) จากผลการสัมมนาของธนาคารแห่งประเทศไทย เสนอให้มีการจัดระบบภาษีที่จูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพการศึกษาไทยให้มากขึ้น โดยเสนอให้มีการปรับระบบการจัดเก็บภาษีจากเดิมซึ่งเป็นแบบก้าวหน้า และให้มีการลดหย่อนภาษี ให้เป็นการใช้ระบบภาษีแบบเท่าเทียมกัน (flat) เหมือนกับที่หลายประเทศได้นำไปใช้แล้ว เช่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย เป็นต้น

ซึ่งการเก็บภาษีระบบนี้จะทำให้เกิดส่วนต่างที่กระตุ้นให้ภาคเอกชนสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา ดร. สิริพร บุญญานันต์) ชี้แจงที่ประชุมเพิ่มเติม ดังนี้

1) กฎกระทรวงได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าให้เขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ในการกำกับดูแล และติดตามตรวจสอบ (monitor) ผู้ที่จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ในรูปศูนย์การเรียน แต่เขตพื้นที่บางแห่งไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ รมช.ศธ. (ดร.รุ่ง แก้วแดง) ซึ่งได้รับมอบหมายจากรมว.ศธ. ได้เสนอว่าเขตพื้นที่การศึกษาควรจะแสวงหาความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น โดยอาจจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ เข้ามาช่วย

2) กรณีการเสนอให้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับสถานประกอบการในอัตราครึ่งหนึ่งของที่รัฐสนับสนุนสถานศึกษาเอกชน แล้วจะทำให้สถานประกอบการจะจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนในอนาคต เพื่อจะขอรับเงินอุดหนุนเต็มตามสิทธินั้น เป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากพอสมควร เพราะจะต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบหลายประการ ทั้งในเรื่องของพื้นที่ ครูผู้สอน เป็นต้น การจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อให้เป็นการศึกษาทางเลือก จึงมีความยืดหยุ่นมากกว่าโรงเรียน ครูผู้สอนไม่มีข้อบังคับเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แต่จะมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3) การออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ซึ่งขณะนี้ก็มีกฎกระทรวง จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกสถาบันทางศาสนานั้น จะมีการทบทวนและจัดทำกฎกระทรวงให้มีลักษณะเป็นภาพรวมและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

ภราดาวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ เห็นด้วยกับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะการอุดหนุนให้สถาบันศาสนาจะทำให้กลุ่มผู้พิการและเด็กยากจนที่อยู่ในชนบทห่างไกลมีโอกาสในการศึกษามากขึ้น

รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (นายสมนึก พิมลเสถียร) เห็นด้วยกับ มาตรการระยะเร่งด่วนว่าควรดำเนินการ สำหรับมาตรการระยะยาวรูปแบบการ อุดหนุนถือเป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ ซึ่งมีเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณาคือ ในระยะยาว หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบการอุดหนุนดังกล่าว และรูปแบบการจัดการจะเป็น อย่างไร รวมถึงต้องมีการวัดและประเมินผลความสำเร็จได้ด้วย ทั้งนี้หลักการการ อุดหนุน โดยเฉพาะสำหรับสถานประกอบการ อาจมีความยืดหยุ่นเนื่องจากเป้าหมาย การอุดหนุนคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประธานตั้งข้อสังเกตว่า ควรจะมีการระบุผู้ที่อุดหนุนคือใคร และมีการ กำหนดว่าการอุดหนุนจะดำเนินการอย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นางพรนิภา ลิ้มปพยอม) มีความเห็นว่ารัฐควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระบบก่อน เนื่องจากปัจจุบัน การจัดสรรเงินรายหัวให้ผู้เรียนค่อนข้างน้อยและยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน ดังนั้น การสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัวต่อการจัดการศึกษาให้ผู้จัดการ ศึกษาตามมาตรา 12 งบประมาณอาจไม่เพียงพอ และอาจตรวจสอบจำนวนผู้เรียนได้ ยาก โดยเฉพาะในบางพื้นที่ เช่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ดังนั้น จึงขอให้มี การดำเนินการอย่างรอบคอบ และเสนอว่าในระยะแรกอาจเป็นรูปแบบการทดลอง เพื่อดูผลการดำเนินงานก่อน

นายอมเรศ ศิลาอ่อน กล่าวเพิ่มเติมว่ามีข้อมูลจากรายงานการวิจัยที่แสดงว่า มีเด็กจรจัด เด็กพเนจร อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะจังหวัดขนาดใหญ่ จังหวัดละ ประมาณเกือบ 10,000 คน และถ้ามองภาพรวมทุกจังหวัด จะเห็นว่าเป็นจำนวนมาก และเป็นกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นอาชญากรในอนาคตสูง เพราะไม่มีเส้นทางทำ มาหากิน

หากเปรียบเทียบตัวเลขตามข้อเสนอเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีเป็นเงิน ประมาณ 25,000 บาท จะพบว่าเป็นเงินจำนวนน้อยกว่าเงินที่รัฐใช้ในการดูแล นักโทษต่อคนต่อปีซึ่งใช้เงินประมาณ 30,000 บาท ดังนั้นจะเห็นได้ว่าควรมีแนวคิด ในการพิจารณาใหม่ เพราะการใช้เงินในการป้องกันไม่ให้เด็กเป็นอาชญากร เป็นการ ใช้เงินที่มีประสิทธิภาพมากกว่า รัฐจึงควรให้การสนับสนุนข้อเสนอในการอุดหนุนเงิน ค่าใช้จ่ายรายหัว และควรพิจารณาจัดสรรให้กับเด็กจรจัดและเด็กที่มาจากครอบครัว ยากจนมากอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต

นอกจากนี้ยังเสนอว่าถ้าจะให้ระบบการอุดหนุนที่ก่อให้เกิดศักยภาพสูงสุด สิ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการเป็นลำดับแรกคือ การให้ความสำคัญกับสถาน ประกอบการ ซึ่งถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อเสนอในมาตรการระยะยาว ควรจะให้ มีวิธีการอุดหนุนแบบ matching grant หรือ block grant แทนที่จะอุดหนุนแบบ รายหัว เพื่อส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจระดับต่างๆ เข้ามาร่วมดำเนินการมากขึ้น

รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าในบางประเทศ เช่นประเทศญี่ปุ่น การจัดการศึกษาโดยครอบครัว รัฐไม่ให้เป็นเงินอุดหนุน แต่ให้เป็น เครดิตภาษีแทน เช่น ในกรณีเด็กพิการหรือเด็กออทิสติก พ่อแม่สามารถใช้เครดิตนี้ หักจากภาษีรายได้ที่ต้องเสีย ซึ่งเหมือนเป็นระบบเงินอุดหนุนประเภทหนึ่งที่สามารถ ตรวจสอบได้โดยสรรพากร เนื่องจากเป็นการหักจากรายได้ ซึ่งสรรพากรสามารถ ตรวจสอบหลักฐานได้

สำหรับสถานประกอบการ อาจกำหนดเงินอุดหนุนไม่เกินร้อยละ 50 ในกรณีที่ มีการปรับแก้กฎหมายให้สถานประกอบการที่จัดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้กับแรงงานของตนเอง ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายส่งเสริมการพัฒนาฝีมือ แรงงาน คือ สถานประกอบการจะหักค่าใช้จ่ายได้ 2 เท่าของเงินลงทุน ดังนั้นการให้ เงินอุดหนุนเพื่อสร้างจูงใจเพิ่มเติม จึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสนับสนุนถึงอัตราครึ่งหนึ่ง ของที่รัฐสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนก็ได้ แต่ต้องเป็นอัตราที่เหมาะสมสำหรับการ ลงทุนของสถานประกอบการ โดยไม่ใช่อัตราที่รัฐกำหนดให้

ประธานมีความเห็นว่า สกศ.ควรรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอ ดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการทราบ เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจร่วมกันในการ ประกอบการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ซึ่งประเด็นสำคัญคือ วิธีการกำหนดการอุดหนุน หรือวิธีการปรับมาตรการทางภาษี เพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น เนื่องจากระยะยาวการคิดระบบเงินอุดหนุนใหม่หรือการปรับมาตรการทางภาษี เป็น วิธีการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมในการลงทุนทางการศึกษา ซึ่งไม่ได้ หมายความว่ารัฐจะลงทุนทางการศึกษาน้อยลง เพียงแต่ลดการบริหารจัดการลง

นอกจากนี้ วิธีคิดรูปแบบใหม่ต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจริงด้วยว่าจะ เป็น อย่างไร จะดำเนินการเฉพาะให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามกฎหมายเท่านั้น หรือจะ คิดเป็นระบบต่อเนื่องต่อไป

เรื่องระบบวิธีการอุดหนุนนั้น ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก็ดำเนินการอยู่แล้วบางส่วน ดังนั้นขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาประสานทั้ง 2 หน่วยงาน เพื่อจัดทำ

ระบบการอุดหนุนใหม่ทั้งวิธีการและหลักเกณฑ์ในการอุดหนุนให้ทันปีการศึกษาหน้า เพราะขณะนี้วิธีการอุดหนุนประสบปัญหาเรื่องอัตราเงินค่าใช้จ่ายรายหัวที่สนับสนุนให้กับโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในชนบทห่างไกล ซึ่งควรจะอุดหนุนตามสภาพพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนประกอบกับปัจจัยอื่นๆ เช่น ขนาดของพื้นที่ สถานที่ตั้งในถิ่นทุรกันดารห่างไกลความเจริญมาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งในสภาพปัจจุบันพบว่าจำนวนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก็ต้องคิดระบบวิธีการอุดหนุนที่คล้ายคลึงกัน แต่อาจจะมีปัญหาในแง่มุมอื่นเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการผลิตคน เพื่อสนองต่อความต้องการของสังคม นอกจากนี้ การอุดหนุนควรจะต้องมีระบบเชื่อมโยงกับการพัฒนาครู เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการพัฒนาครู และส่งเสริมการแก้ปัญหาเรื่องคุณภาพครูไปพร้อมกัน

สำหรับความเห็นของกรรมการเกี่ยวกับประเด็นเร่งด่วนด้านการศึกษาที่สภาการศึกษาควรได้มีส่วนร่วมพิจารณานั้น ประธานแจ้งที่ประชุมว่าแม้ว่าขณะนี้รัฐบาลเป็นรัฐบาลรักษาการแต่กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางแผนการทำงานสำคัญในระยะ 6 เดือนไว้เรียบร้อยแล้ว โดยการจัดเรียงเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ พร้อมทั้งได้กำหนดหน่วยงานหลักศร. ที่รับผิดชอบไว้ สำหรับการติดตามผลการดำเนินงานด้วย

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา ดร. สิริพร บุญญานันต์) ชี้แจงที่ประชุมว่าการนำเสนอเรื่องนี้ต่อที่ประชุมเนื่องจากมีความจำเป็นต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 13 และ 14 ที่กำหนดไว้ว่า ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 มีสิทธิได้รับประโยชน์ ดังนี้ 1) ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 2) ต้องมีเงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด และ 3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

ดังนั้นผู้ที่จัดการศึกษาตามมาตรา 12 ไม่ว่าจะมีความจำเป็นมากหรือน้อยก็ควรจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด ตามที่ปรากฏในข้อเสนอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้นตามเป้าหมายในยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาไทย ที่ระบุไว้ว่าปี พ.ศ. 2551 ประชากรไทยมีการศึกษาเฉลี่ย 9.5 ปี และแรงงานร้อยละ 50 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ เห็นด้วยกับ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพราะเป็นการดำเนินการตามกฎหมายการศึกษา และควรจะเร่งดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งนี้ควรมีการวิเคราะห์จำนวนของผู้เรียนตามมาตรา 12 ที่จะทำให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรสูงขึ้นตามเป้าหมายที่คาดหวัง และในส่วนของสถานประกอบการผู้เรียนจะสามารถสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศชาติได้ อย่างไรก็ตาม รวมทั้งต้องมีระบบการกำกับดูแล และการบริหารจัดการที่ดี

นายสุวัฒน์ เงินน้ำ เสนอความเห็นเพิ่มเติม 2 ประการ ดังนี้

1) เป้าหมายที่สำคัญของสาระบัญญัติในกฎหมาย คือเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สูงขึ้น ดังนั้นการดำเนินงานตามกฎหมายจึงเป็นการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถมีผลผลิตเพิ่มขึ้น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2) เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ชัดเจน

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์) เห็นด้วยกับ (ร่าง) ข้อเสนอการอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของมาตรา 12 แห่งพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่ดี ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของกรรมการทุกคน ล้วนแต่มีเจตนาดีและมีเหตุผลที่จะสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อเสนอดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงควรรับข้อสังเกตทั้งหมดไปปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประกอบให้ครอบคลุมประเด็นคำถามต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ก้าวหน้าต่อไปได้

นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ มีความคิดเห็นเพิ่มเติม 2 ประการดังนี้

1) สิ่งที่ต้องคำนึงถึงนอกเหนือจากการดำเนินงานตามกฎหมายแล้ว ในระยะสั้นควรคำนึงถึงประเด็นเรื่องคุณภาพมาตรฐานด้วย

2) ควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผู้แสวงหาผลประโยชน์ทางการเงิน

นายสมชัย วุฑฒิปรีชา มีความเห็นว่าในประโยคสุดท้ายของมาตรา 11 ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่ระบุว่าให้ครอบครัวสามารถจัดการศึกษาได้ตาม ความพร้อมของครอบครัว ดังนั้นจึงควรกำหนดคำจำกัดความของคำว่าความพร้อม ให้ชัดเจน และถ้าสามารถแก้ไขกฎหมายเพื่อความเหมาะสมได้ ควรมีการดำเนินการ และเสนอว่ารัฐควรทบทวนหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่าย รายหัวให้กับโรงเรียน โดยควรคำนึงถึงมิติทางด้านอื่นๆ ของโรงเรียน เช่น ขนาดของ โรงเรียน เป็น

ประธานเห็นว่าควรมีกติกาหรือคำจำกัดความเกี่ยวกับความพร้อมของ ครอบครัวที่จะจัดการศึกษาได้ให้ชัดเจน เพื่อรับรองสิทธิของครอบครัวบางประเภท ที่ คิดว่าจะสามารถจัดการศึกษาให้กับบุตรของตนเองได้ดีกว่าระบบของโรงเรียน ส่วน สถานประกอบการ สิ่งที่สำคัญคือต้องมีแนวทางส่งเสริม และกระตุ้นให้สถาน ประกอบการเข้ามาร่วมลงทุนจัดการศึกษาให้กับแรงงานของตนอย่างจริงจัง เพราะ ปัจจุบันเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วสถานประกอบการของไทยส่วนใหญ่ยังไม่ สนใจลงทุนเพื่อพัฒนาบุคลากรของตนเอง

ทั้งนี้ขอให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับปรุงแก้ไขเอกสาร เพื่อจัดทำความเห็นประกอบในการเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และขอให้สทศ.ประสาน กับสพฐ.และสกอ. เรื่องการจัดระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่ทั้ง 2 หน่วยงานดำเนินการประกอบกับข้อเสนอใหม่และนำมาเสนอที่ประชุมคราวหน้า เพื่อให้ทันการประกาศใช้ในปีการศึกษาหน้า

มติที่ประชุม

มติที่ประชุมเห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการตามมาตรการระยะเร่งด่วนของ การอุดหนุนค่าใช้จ่ายและการลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้น พื้นฐานตามมาตรา 12 และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

สำหรับในระยะต่อไป ควรนำข้อสังเกต ข้อเสนอแนะของที่ประชุม และผลการ ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาจัดทำระบบการอุดหนุน และปรับปรุงมาตรการ ลดหย่อนและยกเว้นภาษีที่เหมาะสมสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ต่อไป

ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สทศ. ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่องการจัดทำระบบจัดสรรเงิน อุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งในเรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดสรรเงินอุดหนุน และให้นำมาเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป เพื่อสามารถประกาศใช้ได้ในปีการศึกษาหน้า

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

4.1 การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สกศ. (นายนพพร สุวรรณรุจิ) รายงานโดยสรุปว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินงานเรื่อง การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 69 กำหนดว่า รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมาตรา 68 กำหนดให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน

กระบวนการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

การจัดตั้งหน่วยงานกลางตามมาตรา 69 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นสอดคล้องตรงกันให้จัดตั้งหน่วยงานกลางในรูปแบบขององค์กรมหาชน โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ตั้งนั้น ประธาน (ร.มว.ศธ. นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เห็นชอบให้สกศ. ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว และมอบให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินการเตรียมการจัดตั้งหน่วยงานในระยะแรกเมื่อกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานประกาศใช้ เพราะมีความพร้อมทางด้านบุคลากรและการบริหารจัดการอยู่แล้ว

สกศ. จึงร่วมกับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา ประสานกับองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการจัดทำและปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำหรับ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. .... ตามมาตรา 68 สกศ. ได้ยก (ร่าง) นำเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของ สกศ.และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของ ศธ.

และได้นำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 5 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2548 ซึ่งคณะกรรมการกลั่นกรองฯ มีมติให้กระทรวงศึกษาธิการ (สป.ศธ.) รับ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงิน กองทุนเพื่อการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา พ.ศ. .... ไปพิจารณาร่วมกับเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานกลางตามมาตรา 69 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

4.2 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) รายงานโดยสรุปว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้มาโดยตลอดและได้ดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อวิจัยและพัฒนานวัตกรรมองค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนไทยที่มีคุณภาพและได้ข้อค้นพบที่สำคัญเป็นจำนวนมาก

จากการค้นพบดังกล่าว สกศ. จึงได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาทำการวิจัยและพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังกล่าว มีขั้นตอนประกอบด้วย การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นความรู้ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ 15 รูปแบบ คัดเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบที่สอดคล้องกับมาตรา 24 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา แล้วนำรูปแบบที่คัดเลือกไว้ไปวิจัยและพัฒนาในโรงเรียนนำร่อง รวมโรงเรียน 90 แห่งทั่วประเทศ ขณะนี้พร้อมขยายผลการดำเนินงาน โดยเผยแพร่ความรู้ในสื่อประเภทต่าง ๆ

ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปดำเนินการในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ : ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเมินโดยใช้แบบทดสอบเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนทุกรูปแบบการเรียนรู้พบว่านักเรียนทั้ง 90 โรงเรียน มีผลการเรียนรู้ในภาพรวมหลังเรียนสูงขึ้นในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และการคิดวิเคราะห์

2. เจตคติและพฤติกรรมการสอนของครูเปลี่ยน : จากการวิจัยทำให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการคิด การฝึกปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูและเพื่อนครู โรงเรียนและครู และโรงเรียนและชุมชน กล่าวคือ เกิดมิติการทำงานในลักษณะกัลยาณมิตร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน กระตุ้นและพัฒนาความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและชุมชน ชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือจัดการเรียนรู้เพื่อบุตรหลานของตนมากขึ้น

3. เกิดนักวิจัยหน้าใหม่ซึ่งเป็นครูต้นแบบจำนวน 90 คนจากสถานศึกษาที่กระจายอยู่ใน 4 ภูมิภาคของประเทศ สามารถเรียนรู้เทคนิคการวิจัย มีทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน นำกระบวนการวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ นำไปสู่การเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ

4. มีตัวอย่างที่ดีของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสถานศึกษาและครูสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตน รวมทั้งหน่วยงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นเนื้อหาหลักสูตรด้านการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

สิ่งที่ สกศ.จะดำเนินการต่อไป

1) สนับสนุนให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตครู ในสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีสาขาวิชาที่เปิดสอนสาระรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2) ผลักดันให้หน่วยงานที่มีหน้าที่อบรมพัฒนาครู จัดให้มีหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาครูที่มีสาระรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและถือเป็นสาระหลักในการฝึกอบรมพัฒนาครู

3) จัดทำฐานข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้อย่างที่ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทั้งเครือข่ายโรงเรียนที่ร่วมในกระบวนการวิจัยและพัฒนาฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวดำเนินงานวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการ

4) สนับสนุนให้องค์กรหลัก นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปเผยแพร่ในสถานศึกษาของแต่ละสังกัดในรูปวิทยุทัศน์และเอกสารสิ่งพิมพ์

5) จัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ และได้เรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้อันจะนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตน รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวในการฝึกอบรมพัฒนาครู เพื่อให้ครูที่สนใจสามารถลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองได้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินงานต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ โดยที่ประชุมเห็นว่าเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้อันเป็นเรื่องสำคัญ ประกอบกับปี 2549 เป็นปีปฏิรูปการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นควรให้นำเรื่องกลับมาเป็นเรื่องเพื่อพิจารณาในการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

4.3 ผลการคัดเลือกครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 5

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) สรุปผลการคัดเลือกครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 5 ดังนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาไทยและการสืบสานภูมิปัญญาไทยจึงได้ดำเนินการคัดเลือกครุภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ในการนำภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาของชาติ โดยกำหนดหน้าที่และบทบาทของครุภูมิปัญญาไทย ได้แก่ การถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทย 9 ด้าน เพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ

ผลการคัดเลือกครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 5 มีจำนวนทั้งสิ้น 65 คน จำแนกตาม
 ด้านการเรียนรู้ ดังนี้ ด้านเกษตรกรรม 9 คน ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม 7 คน
 ด้านการแพทย์แผนไทย 10 คน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 6 คน ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน 3 คน ด้านศิลปกรรม 15 คน ด้านภาษาและ
 วรรณกรรม 7 คน ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี 6 คน และด้านโภชนาการ 2
 คน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา 17.00 น.

นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์

นางโชติกา วรรณบุรี

นางนันทิชา แจ่มนุราช

ผู้จดยางานการประชุม

นางสิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ตรวจรายงานการประชุม